

ییل : ۱ جلد : ۱

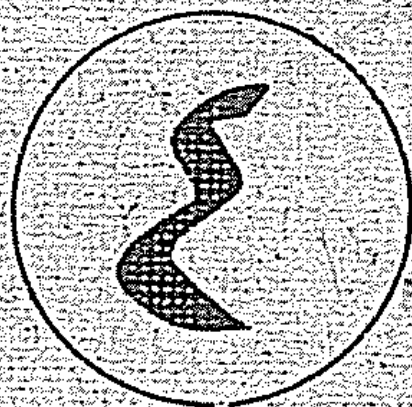
شباط ، ۱۳۲۹

سازمان مجوعه بیروت

خالد

آیده بر چیتار

مدیر : جلال ساهر

فیثانی : بش غروش

عرب ادبیاتی

(روح الاجتماع) نام اثرینک [۱] مقدمه سنده [دوقتور کوستاولوبون] دیورکه: «هر خصوصده عروق انسانیه نك سائق و محرکی درونلرنده کی کیزلی قوتلردرکه بونلرک سوقیله انسانلر ماهیتلرینه علملری تعلق ایتمه دیکی حالده بعضاً پك بویوک ایشلر یاپارلر .

مثلا لسانلر، پك أسکی زمانلرده نه قادار کوزهل ونه قاداردقیق اساس وقاعده لر اوزرینه قورولمشدر .

بوکون السنه نك قواعد و اوصافی تدقیق ایله اوغراشان انجمنلره ، عالمره یکیدن برلسان وضعی تکلیف اولونسه اظهار عجز ایده جکلری شبهه سزدر . ایشه مجهول زمانلرده برچوق کوزهللکلر ایله لسانلری وضع ایده ن قوت انسانلرک دروننده بولونان اوکیزلی قوت، اولاشعور روحدر .» [۲] بزده دیرزکه : او کیزلی قوتک لسانلر ایچریسنده أك زیاده فعالیت کوستردیکی ، أك زیاده کوزهللکلر اظهار ایتدیکی برلسانده شبهه سز عربجهدر .

او کیزلی قوت بولسانده اوقادار اینجه لکلر و اوقادار حرکت و فعالیت کوسترمشدرکه تدقیق ایتدکجه حیرت و تقدیرک آرتما ماسی قابل ده کلدر .

عرب فطرة مالک بولوندیغی ذکاسنی محیطنده اویالایاجق پك چوق شی بولماش حتی بو سائقه ایله سماتک جواهر پاره لر یله کیجه لین عرض ایتدیکی منظره بی کندی محیطندن داها زیاده متنوع بولدیغی ایچین یردن چوق کوك ایله مشغول اولمشدر .

عربك محیطی بی پایان، عارضه سز برچول وینه سایه عائد اولق اوزره منتظماً

[۱] بو اثر مصر عدلیه نظری [احمد فتی زغالول] پاشا طرفندن بونام تحتندم عربجه یه ترجمه اولونمشدر .

[۲] علمای اسلامیه دن بعضیلری السنه نك واضی جناب حق و بعضیلری دخی بشردر دیورلر .

كونشك قىپ قىزىل باتوب دو غماسندن و بعضى كىجه لرده قىرك وىردىكى رىخاوتكار
ومونس بر نوردن عبارت ايدى . تبدلات طبعيه بوقادار بسىط اولدىنى كىي
حيوان و نبات دىخى هان هان آت ، ده وه ، آرسلان وفونده اتواعندن چاليلر
وخورما آغاجى كىي بعضى شيلره منحصر ايدى . آرا صىرا كورولن واحلر
ايسه هم آز وهم دوامىز ايدى .

دىمك كه عرب بو جوال ذكاسنه جريان وىرمك اىچون آفاقى ده كل ،
انفسى بر زمين آرايور و بناء عليه بوتون فعاليت روحيه سنى لسانه حصر
ايدىوردى .

اونك اىچون لسانيله پك اينجه اينجه اوينايان ذكاسى محيطنده كوردىكى
پك محدود بعضى اشيا و حيوانه دىخى بش يوز وحتى بىك اسم وىرييور ايدى .
[ارسلانك ۵۰۰ ، ده وه نك ۱۰۰۰ ، يىلانك ۲۰۰ اسمى واردر .] مع هذا بونلرك
قدر مشتركلرندن باشلا يارق هر نوعنه ، هر فصلنه ، هر فردينه و هر فردك
هر مختلف احوال و اوصافنده اسم وىرمك عربيه فضله بر ايش كلىور ايدى .
بو اينجه ذكا لسانيله اوينايور . اوقادار كه معنارى آراسنده كى غايت دقيق
فرقلرى عادتاً رسمى كوسترييور كىي كوزه لجه تمثيل قوتى حائر حرفلرك صفتلريه
افاده ايدىيور . آرالرنده پك جزئى بر باشقهلق بولونان متشابه معناره جزئى
فرقلر ايله آيرى آيرى كلمه لر وضع ايدىيور . مؤداسى قيصا اولان كلمه نك
لفظى ده قيصا ، اوزون اولانك اوزون بولىور . حرفلرك جوهر و صفتلرىنى
دوشونويور : تكرر ، تقدم و تأخر ، ادغام ، قلب كىي شيلر واسطه سيله بويوك بر
تناسب و توازن داخلنده مختلف و متجانس مدلوللره دلالت ايدمك لفظلر
ايجاد ايدىيور ؛ حساسيت روحيه سنى لسانى معكس ايدمىن عرب ذكاسى نفوذ
و جولاتنى اُك يوكسك و اُك درين نقطه لره قادار كوتورويور و بو مركزى
اولان جواليت محيطه دوغرونده انكشاف ايدوب ايجاز و اطناب ديدكلرى
خاصه لره تصورك فوقنده بر حركت و الاستيقيت وىرييور ، اساليب پك تنوع
ايدىيور .

(تحكيه) دىخى عرب ذكاسى اُنده پك كوزه ل ايشلر كوره شدر . اوقادار كه

بر آزار استیناسدن صوکر ا هر کله نك بیلینمه دیکی حالدده معناسنی حقیقته پك قریب صورتده تخمین ممکندر ، مثلاً کدی یه (هر) وقاییه (صخر) دینلمشدر .

بوتون حواسنده بر قوت بولونان عرب سامعه سیله دویدیغی مثلاً مختلف روزکارلرک حاصل ایتدیکی هر سسه آیری آیری اسم ویریور ، پك جزئی فرقلره وارنجیه قادار مطعومات و ملموساته ده باشقا باشقا کلهلر بولویور ایدی .

(فعل) اولان ذکاسی ابداعاتی حفظ ایچین (انفعال) اولان حافظه سنه تودیع ایدیور و کوندن کونه کسب ثروت و ظرافت ایدن لساننده وضع اولونان هیچ بر کله اونوتولمایور ایدی .

ترقیاتی ضبط و تدوین اولونان لسان عرب یکی بر انفلاقه مظهر اولیور ، ذوقده کی قوت و سلامت کلمات آراسنده غایت طاتلی بر آهنگ بولیور ، کلهلری یوغیر مشهور رابطه و آهنگ ایله باغلا یور ایدی .

آرتق خطیبلر ایله برابر شاعرلرده مظهر حرمت و تقدیر اولمغه باشلا یور ، فقط حقیقه بعضی پك چوق حکمتلری احتوا ایدن بو خطبه لر هیئت اجتماعیه جه ، عربک اووقتیکی یاشایشنجه لزومی اولان تأثیری یاپامایور ایدی . شعر منظوم اولور ، پك طبیعی و سلیس ده نظم ایدیلیرسه بالطبع نثر دن زیاده بر قوه تسخیریه یه مالکدر . بناء علیه عربلرک تفاخر لرینی تثبیت و حس غرور کیی احتیاج روحیلرینی تطمین ایده جک منفرد بر واسطه شعر ایدی . بونک ایچین شاعر یتیشدیر مکده اولان هر هانکی بر قبیله دیگر بر قبیله یه قارشى بحق افتخار ایده بیلیر ایدی . حتی بو شعرلر اجتماعکاهلرده هر قبیله ایچین پارا و آلتون قادار ایشه یارار ایدی .

شعرک ، آهنگدار قصیده لرک تأثیر فسونکارسی هر قبیله نك مفاخر و مناقبه برقات داها رونق ویریور و شعر نه قادار کوزهل اولورسه موفقیت او قادار آرتیور ایدی . معایب و مثالب خصوصنده شعرک قوه تنقیدیه سنه مراجعت اولونیور ایدی . بناء علیه شعر عربلر ایچین پك بویوک بر احتیاج ایدی ؛ یعنی أك بویوک موجودیتلرندن بریسی و بلکه برنجیسی حالنی آلمش ایدی .

قدیمآ ناصیل که یونانیلرده یینه بر احتیاج روحیدن دولایی نحت هیکل تراشلق ایلری کوتورولمش ایسه عربلرده دخی زمان جاهلیتده معدنی بر رصانت و متانتله شعر

ايلريه مش ، وبوكون بيله جاهليه [۱] شعرا سندن يدى [۲] كيمسه نك (معلقه - قصيده) [۳] لرى يوناني لرك موزه لرده تماشا ايدىلن اثرلى كى بويوك برتلد ايله اوقونمقده بولمىشدر .

ناصيل كه بوكون عموميتله انسانلر آراسنده اك آغير واك يوكسك تزيناتك اساسنى آلتون والماس كىي ثمين معادن واحجار تشكيل ايدىيورسه بو (معلقه) لر دخى صوكراكلن شاعرلرك تصنعاتندن صرف نظر ايدىيورسه عرب ادبياتنك اساس (كولچه) لرىدر . بولرده كى كلهلر آغيردر . فقط ثقلتبخش اولمايوب آلتون آغيرلى كىي لطيف وروحوازدر . شكل طبعيلرىنى محافظه ايدن . بولكله لرده عادتاً بر هندسى انتظام وارددر . اماله ، زحاف وامثالى كىي اكريلك ، بوكرولك عيلىرندن تماماً مبرادرلر . جواهر پاره لره بىكزه ين بولكله لره هم منتظم وهم صاغلامدر . جمله لرده دخى توريه ، استخدام ، لف ونشر و سائره كىي ظرافت و شلقلره تصادف ايدىلر . بو (معلقه) لرك و عموميتله (جاهليه) و (مخضرين) آثارينك بوتون كوزه لكلى صافيت و طبعيتيدر .

بولرك مؤثرلى دخى اثرلى كىي مدنى و صنعى كوزه لكلى ايله ده كل

[۱] اسلاميتدن اولكى شعرا طبقه سنه ويران اسمدر . عرب شاعرلى بوو اسلاميتدن اول وصوكراك ياشاش اولان (مخضرين) و اسلاميتك برنجى عصرنده يتيشمش بولونان (اسلاميه) و بو عصردن صوكراك ظهور ايدن (مولدين) ايله دورت طبقه يه آيرىلش لردر .

[۲] امرؤ القيس ، طرفه بن العبد ، زهير بن ابى سلمى ، ايدين ربيع ، عمرو بن كلثوم ، عنتره بن شداد ، حارث بن حلز

[۳] أسكى يوناني لرك (اولپياد) لرى كىي (سوق عكاظ) ناميله اك چوق شعر واديه متعلق اولق اوزره ذى القعدة ابتداسنده هر سنه (طائف) جوارنده عربلر دخى بر (پناير) كشاد ايدىلر ايدى ؛ اولرجه بوراسى بر ادب مشهورى عد اولونور ايدى . خطيبلر ده وه لرى اوزرنده ناسه خطبه لرىنى اوقورلر ، شاعرلر دخى دريدن معمول چادىرلرده اوطوران ميمزلره قصيده لرىنى انشاد ايدىلر ايدى . روايته نظراً بو قصيده لردن تقديره مظهر اولانلر مصر كىلرى اوزرينه يازىلوب توقيراً كعبه معظمه ديوارينه آصلىلر ايدى . ايسته بويدى شاعر كىي قصيده لرى (سوق عكاظ) ده تقدير اولونوب كعبه معظمه ديوارينه تعليق ايدىلش اولدينى ايچين بونام ايله توسيم ايدىلشدر .

برده (بنى امية) امراسندن بعضى ذواتك انتخاب ايتدىردىكى (المعلقات الثوانى) وارددر .

دوغرولق ، وفا کارلق ، مسافر پرورلک ، عزت نفس ، علو همت ، شجاعت و سائرہ کبی بدوی معالیاتیلہ فطرۃ مزین ایدیلر .

محیطنی ائی حس ایتمک و حسنی دخی اولدیغنی کبی تبلیغ ایدہ بیلیمک خاصہ لرینہ مالک اولان بوبدوی عربلرک وضوح ، صحت ، شدت و خصوصیلہ غایت کوزہل تشبہلر ایله معنایہ مادیت و یرمک و تشبہلرده اصلا طبعیلکدن اوزا قلاشماق اُک کوزہ چارپان خاصہ لریدر .

ایشته مثلاً (طرفہ) دیشی دہ وہ سنک سرعتنی افادہ دہ بزجہ معروف اولدیغنی وجہ اوزدہ کوز ٹوکنہ آلینامایاجق مبالغہ لی بر تشبیہ ایله ییلدیریم کبی ، آتش کبی فلان دیمہ یوب « صوی و خیزلی یورون اُرکک دہ وہ نک آیاغنی قالدیردیغنی یرہ هان اُنی قور . » دیورکہ خیالکریز اولان یوقاریکی تشبہلردن بیان اعتباریلہ داها مکمل در . (معلقہ) صاحب لرندن (لید) ک « دہ وہم کوکدہ کی یویوجک بر قیر مزی بولوط کبی کیدیوردی . » تشبیہی دہ بویله در . یعنی بوبدویلر پک طبعی بر کوزایله دنیایی کور مکدہ اولدقلرندن هر دورلو تصنعات و تکلفاتدن عاری بر لسان بیانلری و بناءً علیہ بر قیر چیچکی کبی غایت طبعی متین و کوزہل شعرلری وارد در . اونلرک اُک ممتاز ، اُک مستثنالریغنی زمانمرہ قدر نقل اولونان بو (معلقہ) لر تشکیل ایدہر .

بو معلقہ صاحب لرینک قادین سومک ، شجاعت و حماستلہ افتخار ایله مک ، آت اوزرندہ دولاشمق ، شراب ایچمک ، قوما راوینامق یکانہ مشغله لری اولدیغنی آکلاشیلورکہ سائر حیاتداشلیری دخی طبعی بو خصوصلرده کندیلرینہ اشتراک ایدیورلر ایدی . بدویت ، اساساً متادیا بر یرده اوطورمایوب اوت ، صو کبی بدوینک مبرم احتیاجاتی تأمین ایتمک ایچین زمان زمان کوچوب ، قونمق دیمک اولدیغندن بر چوق کوندن بری اقامت ایدیلکدہ اولان بر محل نا کاه کیمسه سز وایسسز براقیلیر . آنجاق حیوان ترسی ، کول و او جاق یری ، سیاہ لاش بر قاق طاش (صاچ آیاق) ، چادیرلرک اطرافقہ آچیلش ایجہ بر یاغمور (آرقی - حرقی) ، چادیر قازیق لرینک او یوق محاللری ، چادیردہ لیکلرینی طیقادقلری (ثمام) دینیلن بر نوع ساز قیرینتیلری اورانک بروقت اقامت ایدیلش اولدیغنه دلالت ایدہ ردی .

اوزەرنەن بىر قاچ سەنە كچەك اولورسە بالطبع بوعلامتلار دە قالمایور و بىنەئ
 علیە بوراسى پك كوچ تعین اولونویور ایدی. آرالرنده سوکیلیسى بولونان بر
 قىیلەنك بویله ترك ایتدیكى اقامتكاھى زیارتله سوکیلیسىنى یادوتد كارایدەرك آغلايوب
 آرقاداشلارنى دخى بكایە دعوت ایلە قصیدە سە باشلامق ایلک دفعە (امرؤ القیس)
 طرقدن ابداع ایدیلش و عمومیتله جاهلیە شعراسى كندیسە تبعیت ایتشلردر .
 (عمرو بن كلثوم) دن ماعدا دیگر آلتیسی قصیدەلرینە بومترك یوردلری
 ذكر ایلە باشلايورلر مع مافیە غایت بسیط اولان بدوی حیاتندە بومترك یوردلری
 زیارت بدوی عاشقلار ایچین پك مهم بر خاطرە اولدیغندن بونلرك بو خصوصە
 (امرؤ القیس) تبعیت ایدوب ایتەمش اولدقلرینى قطعی صورتدە تعین دە كوچدر .
 غایت دار بر دائرە داخلندە تصادف پك چوق اولاییلیر؛ و بوتصادف و مطابقت
 دائرە نەقدر بویورسە اوقادار آزالیر . نیتەكیم (امرؤ القیس) ك معلقە سنك
 اوچنچى بیتى اولان :

وقوفاً بها صحبى على مطيهم

يقولون لاتهلك اسى و تجمل

بیتیلە (طرفە) معلقە سنك ایکنچى بیتى اولان :

وقوفاً بها صحبى على مطيهم

يقولون لاتهلك اسى و تجلد

بیتى آراسندەكى فرق (تجمل) ایلە (تجلد) كملەلرنەن عبارتدر .

(عمرو بن كلثوم) ى دخى ممیزلر جلدندەكى سارى بر خستەلقدن دولایی
 دەریدن معمول چادیرلرینە قبول ایتەمك كیى حیثیتنى كسرایدەن موجب حدت
 بر حال قارشیسندە بولوندورمايادیلر اونك دە قصیدە سنك باشندە متروك یوردی
 ذكر ایدەرك بر مستثنا تشكیل ایلە مەیه چكى پك مأمول ایدی . ذاتاً بو متروك
 منزلردەكى اوجاغك یانیق یرلرینى دیش اترلندەكى (دوكمە) و باقى قالان بعضى
 اثرلری دخى بر کتابدەكى آز و چوق سیلینمش یازیلرە بکزه تمك بونلرك و عمومیتله
 جاهلیە شعراسنك عقللرینە کلن یکانە تشبیهدر .

موجود کی کورون معدوماتی (سراب) ه تشیه خصوصندده جمله سی
اشتراک ایده لر .

بر آرقاداشنه (تنیه) صیغه سیله خطاب دخی (جاهلیه) شعر اسنده
کورولور که بو قرآن کریمده موجود اولوب عرب شاعرلرینک اوچنجی طبقه سنه
قادر دوام ایتشد .

(معلقه) صاحب لری و عمومیتله زمان جاهلیت شاعر لری یازی بیلمه دک لری
حاله سکسان و طقسائی متجاوز اولان قصیده لرینی ، یا هر بیتتی و بلکه هر
مصراعنی تکرار لایارق ضبط ایدیور لردی و یا خود بالبداهه سویله یوب ایشیتلر
طرفدن حفظ اولونیور و یا خود شاعر تکرار ، تکرار او قویارق حفظ
ایتدکن صو کرا انشاد ایده رک کندی قبیله سی افرادینه ده اذیرله تدریلوردی .
مع مافیه عربلرده سکسان و طقساندن زیاده ابیاتی حاوی بر قصیده یی
بالبداهه نظم و انشاد ایتک نادر ده کلد . نیته کیم (عمرو بن کلثوم) دو قسان
دوقوز بیتلی اولان (معلقه) سنی ممیز چادیرینک خارجنده سوق عکاظده
قارغیسنه استناداً بالبداهه انشاد ایتش و کویا قارغیسنک قولنه باتدیغندن خبردار
بیله اولماشدر .

(تشیب) دینیلن سو کیلیسنک محاسن اوصافیه قصیده یه باشلامق عربلرجه
عمومی بر عادتدر . آت وده وه دخی تصویر اولونسه بیله اکثریا سو کیلیلرینه
بونلرایله قاووشه بیله جکلری سببیه تصویر اولونوب صو کرا تکراراً سو کیلیلرینک
اوصاف و محاسنه رجعت ایده لر .

(تشیب) دن صو کرا یا کندیسنک منفرداً و یا خود قبیله سنک عموماً شجاعت ،
سخا و سائر محاسن اخلاقیه سندن بحث ایده لر . بونلرک ایچنده حکیمانه و متفکرانه
سویله نمش پک چوق ابیانه تصادف اولونور . یکانه فخر و مباهاتلری اولان
(حرب) علیهنده ده سویله نمش شعرلر یوق ده کلد .

خلاصه بو (معلقه) لر بدوی حیاتنک هر نوع شئون و احوالی جامع
آبدلردر که اوچلیک کیی جمله لر ایچریسنده بو حیاتی دائماً صاقلایاجق و هر زمان
عرب ذوقی بونلری سه وه سه وه او قویا جقدر .

بو (معلقە) لرك مشترك وصف وسجيه لرندن باشقا ھېسنىك آيرى آيرى خصوصيتلىرى دە اولديغىدىن ھر (معلقە) دن برر پارچا انتخاب ايدەرك محترم قارئلىرىمىزە تقديم ايتىك ايستەدك :

۱ — امرؤ القيس [۱]

[بكا تسليت ويرمك ايچىن يىندىكلرى حيوانلىرى دور دورارق آرقاداشلىرىمك (حزن وكدرە بوقادار مغلوب اولما. صبر ايت! جلادت كوستر!) ديدىكلرىنى دوشوندىم.]

[۱] (امرؤ القيس) شىدت آدمى ديمك اولوب كنديسنىك اصل اسمى (جندىج) درە. بونىك عشق وسودا ايله كچن، پدرىنىك (بنى اسد) طرفىدىن قتل اولونماستىن اولىكى دورە. حياتىيە سىلە صوكرامى حياتى تامامىلە يىكديكرىدىن آيرىدر. اوقادار كە پدرىنىك انتقامنى آلامادىقە شراب بىلە اىچمە مەكە، باشنى يىقامامغە عزم ايتىشدر. فقط پدرى قتل اولونمادىن اول بلكە پىك ياقىشىقلى، پىك ممتاز و پىك اصىل اولان (امرؤ القيس) غايت مغرور ومسعود بر حيات كچىرييور، اك كوزەل قىزلىرى آلفىدە مشكلىستىدىكلر ايدىيور، وبونلرە شو سؤاللىرى صورويوردى. (سكز ودورت و ايكى نەدر؟) بو عددلرك حاصل جەمى اولان اون دورت جوانى ويرەن قىزى آلامايوردى. بر كىچە يانندە محافظ برأركك ايله كىدەن بر قىزە دخى عىنى سؤاللىرى صوروب (سكز سباعك، دورت دەوەنىك، ايكى كوزەل قىزلك مەلريدە.) جوانى آلفىجە بو قىزى پدرىدىن ايستەيەرك تزوج ايتىشدر. بونىكلە برابر عموجە زادەسى (فاطمە-عنيزە) ايله دەوە معاشقەدە بولونييور، كوزەللىكنى و آزارلەندە جريان ايدەن معاملاتى پىك عريان بر صورتلە (معلقە) سىندە تصوير ايدىيور. دى. بوندىن حدىتلەنن پدرى (ربيعە) نامندەكى كوله سىنە اوغلنى ئولدوروب كوزلىرىنى كنديسىنە كىتىرمەسىنى امرؤ ايتىش و كوله دخى افندىسىنىك امرىنى يرينە كىتىرمەش، فقط بر مدت صوكرامى أفندى ندامت ايتدىكىدىن (ربيعە) اوغلنىك بر حيات بولنديغنى كنديسىنە تبشیر ايتىش و كىتىردىكى كوزلك بر كىيك كوزى اولديغنى سويلەمەش اولديغنى طرزەندە بر افسانە (امرؤ القيس) حقندە دە تكرر ايدىلىشدر.

(معلقە) سى (امرؤ القيس) ك ايلك حيات دورە سنىك پىك پارلاق و پىك آچىق بر ھەر آتيدە. اقراڭ و امثاليلە سو كىلىسى (عنيزە) نىك (دارە جاجل) دىنىلن بر كوله كىدە جىكنى خبر آلان (امرؤ القيس) اونلردىن اول كول جوارەندە بر محله اختفا ايدىيور. قىزلىر كلوب البسەلىرىنى چىقار ييورلر و (امرؤ القيس) ك وجودىنى اصلا حس ايتە ييورلر. بونلر صويە عريان اولارق كىردىكلرى وقت اختفا ايتدىكى محلىدىن چىقييور و ھېسنىك البسەلىرىنى طوبلا ييور. قىزلىر پىك مشكل بر موقەدە قالدقلىرىنى آكلاي ييورلر. (امرؤ القيس) سو كىلىسى (عنيزە) يە كنديسىنى صو خار جەندە عريان اولارق كورمەدكە البسەسىنى ويرمەيە جىكنى عىن ايدەرك سويلە ييور. ونهايت موفق دە اوليور. فقط كونىك پىك چوق

أى ايكى رفيقم! دوروك! سو كليمى وسو كليمك (دخول) ايله (حومل)
و (توضح) ايله (مقراة) آراسنده قوملغك يتكىتنده كى يوردىنى آتارق آغلايالم ...
ميك دو قويان بر صنعتكار كى ايكى مختلف طرفدن وزان اولان شمال
و جنوب روزكارلىرى برىنك ئورتدىكى بقیة آثارى دىكرى آچدىنى ايجین هنوز
او يرلرده سو كليمدن قالان اوجاق محلى وسائر كى شيلر محو و مندرس اولماشدر.
بم دردیمك دواسى ، قلبمك شفاسى بول بول كوز ياشلیدر . فقط بوراده
آغلانجاقدى بر خاطرہ قالماش كه ...

سوديكك (عنیزه) نك يالكز درد هجران وافتراقنى چكيور ، وصالنه نائل
اولا مايورسك . (مأسل) ده سوديكك (ام الرباب) وقومشوسى (ام الحويرث) دهده
بويله ايدك !

اونلر قالقوب حركت ايتدكلرى وقت محیطرینه مسك قوقوسى انتشار
ايدى . قارائفيل باغچه لرینه اوغرامش صبا روزكارى اسيور كى ...
تحساستم غلیانه كلدى . كوز ياشلرم طاشدى . يوزمدن آشاغى دو كوليور .
قيلجكمك حمائلنى ده ايصلاتدى . آه ! بو قيزلرك نه ائى كونلرىنى كوردك ، سن ،
امرؤ القيس ! (داره جلجل) كونی ايسه بی نظیر ایدی .

زمانى كچمش وقیزلر يورولمش ، آچيقمش اولدقلرندن (امرؤ القيس) آلتنده كى ده وه بی
بونلره كسوب غایت كوزهل برأت ضیافتی ویریور ، شراب دخی بولیور . صوكر ا قبیله لرینك
اقامتگاهنه آقشامه دوغرو (امرؤ القيس) (عنیزه) نك هود جنده اولارق هپ برابر
عودت ایدیورلر ، معلقه سنك باش طرفنده بووقعه بی تصویر ایتشدر . بو برنجی دوره حیاتیه سنه
عائد اولان (معلقه) سی أك كوزهل شعریدر . مصرده طبع اولونان دیواننده دخی بعضی
كوزهل قصیده لری واردر . بونلرده پدرینك انتقامنى آلمق ايجین (بنی اسد) ايله مختلف
قبیله لردن طوپلادینى آداملر ايله ایتدیكى محربه لردن و دربدرانه بر حیاتدن بحث ایدر . حتی
روم قیصرینه (؟) مراجعت ایتدیكى ده كورولور . قیصر ك قیزی كندیسنه تعشق ایتش
و آرا لرنده مناسبات عاشقانه جریان ایلهمش اولقله بورادن عودتنده (آنقره) جوارنده
قیصر ك آداملری طرفندن كییدیریلش زهرلی بر لباسك تأثیریه وفات ایتش اولدینى
مرویدر . دیواننده بو مراجعتی و (آنقره) جوارنده مدفون بر قیصر قیزینه اثنای
وفاتنده سويله مش اولدینى حزين بر قطعه سی واردر . الفاظی غایت فصیح واسلوبی متین
اولقله برابر وقوعات عاشقانه سنی پك آچیق ، پك عریان سويله مكدن چكىنمز . دیگر لرنده
كورونن عفت (امرؤ القيس) ده اصلا یوقدر ... (معلقه) و دیوانى آلمانجه یه ترجمه
ایدیلشدر .

او کون ایدی که آتمده کی ده وه می با کر قیزلره کسمشدم . ده وه مک یرلرده
قالان اشیاسنی قیزلر تقسیم ایدوب کندی ده وه لرینه آلمشلردی .
با کر قیزلر ده وه مک کباب ایدیلش آتندن یکدیگرلرینه اکرام ایدیورلر
دی . یاغلری بوکولمش بیاض خام ایپک یوماغی کیی ایدی . او کون ایدی که
یایان قالدیغ ایچین محفه یه ، (غیزه) نک محفه سنه کیرمشدم . فقط راحت دورمادیغ
ویوکی بر طرفه آغیرلا تدیغ ایچین بحق (غیزه) (امرؤ القیس ! ده وه می یارا لادک ، این !
سن اینمز سه ک بن اینمکه مجبور اولاجم . بونی ده ایسترمیسک ؟) دیوردی .
بن ده اوکا (ده وه نک یولارینی کندی حالنه براقارق یورو ! ونی ، آی نهال تر ،
میوه لریکی طویلامقدن تبعید ایتمه . بن نیجه کبه ونیجه آمریکلی قادینلره کیجه
کیتمش وهنوز یاشنی دولدور مامش آمریکده کی چوجوغندن آلیقویمشم . آلیقویمشم ده
چوجوغنی آغلایا جق اولور سه بندن اصلا آیریلا مایوب « بر طرفدن چوجوغنه ممه
ویرمکه برابر عشقمه تسلیم نفس اتمکده دوام آیله مشدر . » [۱] سن ایسه بونلر
کیی ده کل بوکون بلا مانع سوهر وسویله بیلیرسک .) دیدم .

قنابک من ذکر ی حیب ومنزل	ویوم عقرت للعذاری مطیتی
بسقط اللوی بین الدخول فحول	فیا عجبا من کورها المتحمل
فتوضح فالقراءة لم یعف رسمها	فضل العذاری یرتمین بلحمها
لما نسجتها من جنوب وشمال	وشحم کهداب الدمقس المقتل
وقوفاً بها صحبی علی مطیهم	ویوم دخلت الحدر خدر عنیزه
يقولون لاتهالك اسی وتحمل	فقات لك الویلات انك مرچلی
وان شفائی عبدة مهراقة	تقول وقدمال الغیط بنا معاً
فهل عند رسم دارس من معول	عقرت بعیری یا اسراً القیس فانزل
كدأبك من ام الحویرث قبلها	فقلت لها نسیری وارخی زمامه
وجارتها ام الرباب بمأسل	ولا تبعدنی من جناك المعلن
اذ اقامتا تضوع المسك منهما	فثك حبلی قد طرقت ومرضع
نسیم الصبا جاءت بریا القر نفل	فالهیته عنی ذی تمام محول
ففاضت دموع العین منی صبا	ویوماً علی ظهرا الکشیب تعذرت
علی النخر حتی بل دمی عملی	علی وآلت حلقة لم تحلل
الا رب یوم لك منهن صالح	اذا ما بکی من خلفها انصرفت له
ولا سما یوم بدارة جلجل	بشق وتحتی شقها لم تحول

[بر کون ایدی که: بندن روکردان اولاجغنی یمینلر ایله بر قوم تپه سی اوزرنده سویله یوردی .

ای فاطمه ! بوقادار نازه محل یوق . اکر حقیقه بنی ترکی عقلکه قویدکسه آچیقجه سویله یه بیلیرسک !

سن بکا هر خصوصده مطاع بر حاکم اولدیغکی ظنده یانلیورسک ؛ سنک عشقکه ئوله جکمی وهرنه امر ایدرسهک قلبمک اطاعت ایله یه جکمی ظن ایتمه !...

اگر بنم بر خویمدن ممنون ده کلسهک قلبمی قلبکدن چیقارمقده حرسک . کوزلرک ذاتا یارالی اولان قلبه ایکی اوق ایله دیکر بر یارا آچق ایچین یاشاردی . یوگدن ویا آت قیلندن یاپیلمش اوینه کیرمک کیمسهک عقلندن بیله کچمه مش اولان نیجه محفه یومورطه لریله [۱] هیچ عجله یه لزوم کورمه دن اکلندم . فقط اونلره واصل اولونجه یه قادار بکله یین وبولسه لر برقاشیق صوده بنی بوغغق ایسته یین بکجیلری کچدم . توابعیله برابر اولکر ییلدیزی سواده ، قیزلرک بالارنده کی اوزرلری جواهر ایله مرصع کمرلرک دورماسی کیی یاک بر وضعیت آلینجه یاننه کیردم . اوقیز او یومق اوزره آلیسه سنی چیقارمش ، یالکر خفیف بر لباس ایله قالمشدی . بنی کورونجه حیرت وتعجب ایدرک « واللّه سندن هیچ بر حیلله ایله قورتولمق ممکن ده کل ... سنک آزغینلغکده کچمه یه جک کیی کورو یورم . » دیدی .

کندیسنی اوندن دیشاری چیقارتدم . یورو یوردق . فقط او ، قوملر اوزرنده براقدیغمز ایزلری بوزمق ایچین ایپکلی خرقة سنک اوچلرینی سورویوردی .

یورددن چیقوب اعوجاجلی قوم تپه لکری آراسنه کیردیکمز زمان خلخال محملری ، بالدرلری [۲] آبدار ، دولغون اولان اوقادینی باشنک ایکی طرفنده کی صاحبزینه صاریلارق اینجه بلیله کندیمه چکدم .

[۱] عربلر آل دوقونماق ، ستر وصیانت اولونمق جهتیله و بیاضلقده قادینلری یومورطه یه تشبیه ایدهلر .

[۲] قوللره طاقیلدینی کیی عرب قادینلری آیاقلره دخی بیله زیک طاقارلر .

افاطم مهلاً بعض هذا التدل
وان كنت قداز معت صرمی فاجلی
اغرك منی ان حبك قاتلی
وانك مهما تأمری القلب يفعل
وان تك قد ساءتك منی خلیقة
فسلی ثیابی عن ثیابك تنسل
وما ذرفت عیناك الا لتضربی
بسهميك فی اعشار قلب مقتل
وبیضة خدر لا یرام خباثها
تمتعت من لهو بها غیر معجل
تجاوزت احراساً الیها ومعشراً
على حراساً لو یسرون مقتلی

اذا ما الثریا فی السماء تعرضت
تعرض اثناء الو شاح المفصل
فجتت وقد نضت لنوم ثیابها
لدى الستر الا لبسة المتفضل
فقلت یمن الله مالک حيلة
وما ان ارى عنك الغواية تجلی
خرجت بها امشی تجرورائنا
على اثرینا اذیال صراط مرحل
فلما اجزنا ساحة الحی واتحی
بنا بطن خبت ذی حقاف عقنقل
هصرت بفودی رأسها قمايلت
على هضم الكشح ریا المخلخل

[سو کلیم هم اینجه بللی، هم ده اُتلیدر. یالکز اُتلی صارقیق وفضله اولما مقله
برابر قارنی ده بویوک ده کلدر. کوکسی ایسه بر آینه کی پارلاقدر .
رنکی ده دور و بیاض ده کل، آب و تابنی صولرک، هیچ کیسه نک اُلی ده که مش
ده ریند کلرندن آلان اینجی شاهدانه سنک رنکی کییدر؛ آرزاری یه باقاریاضدر.
بزی قوم تپه لری، اغیارک انظارندن ستر واحاطه ایتمش ایکن هر ایکی
طرفی تجسس ایدیور و یوزینی آراصیرا ایکی طرفه چویریور؛ یاورولی کیسک
کوزندن مستعار برنظر ایله اطرافه کال احتراز ایله باقینیوردی .
کردانی بریاض کیسک کردانی کیی موزون ایدیسه ده ساده اونکی کیی
زینتسز ده کل ...

برخور ما بوداغنک صالحیملری کیی کور و کومور قادار سیاه اولان صاحلری
آرقاسنده محتشم برسوس ایدی . کاکلاری یوقاری یه دوغرو طاشیور ، چیفت
ئور کو لوله لری بربری آراسنده غائب اولویوردی . بوناز ونعیم ایچنده بویومش
اولان سو کلیمک قوشلق زماننده بیله یاتاغنک اوستنده مسک ذره لری انتشار
ایدهر [۱] صباح اولوز اولماز ایش کورمه مجبور قادینلر کیی اُتکنی بلنه صوقماز .

پارماقلری ایش کورمکدن بوزولمش ده کل، بلکه قوم ایچنده اولان قوردلر
ومسواک یاپیلان دالار کیبی یوموشاق واینجه اوزوتدر .
انوار جمالیه آقشاملین ظلمتلی داغیتیر . کویا که متعبد بر راهبک
قاندیلیدر .

عقلنی باشنه آلمش آداملر بیله بویله سنه قیزلغنده اولسون، قادیئلغنده اولسون
طوتولور، محبت ایدره . هر کسک جاهلکی کچدی؛ فقط بنم قالم سنک عشقکدن،
سنک سودا کدن تسلی بولما یور . [

تضل العنّاص فی مثنی و مرسل
وتضحی فتیت المسک فوق فراشها
نؤم الضحی لم تنطق عن تفضل
وتعطو برخص غیر شثن کانه
اساریع ظبی او مساویک اسحل
تضی الظلام بالمشی کانه
منارة ممسی راهب متبتل
الی مثلها یرنو الحلیم صبا به
اذا ما اسبکرت بین درع ومجول
تسلت عمایات الرجال عن الصبا
ولیس فوادی عن هواک بمنسل

مهفهفة بیضاء غیر مفاضة
ترائبها مصقولة کالسجنجل
کبکر المقاناة البیاض بصفرة
غذاها نمرالماء غیر محلل
تصد وتبدی عن اسبیل وتقی
بناظرة من وحش وجرة مطفل
وجید کجید الیم لیس بفاحش
اذا هی نصته ولا بمعطل
وفرع یزین المثن اسود فاهم
اثیث کقنو النخلة المتعشکل
غداثرها مستشزرات الی العلی

بورادن صوکر ا امرؤ القیس لیلال هجراتی وکندیسنه خیرخواهانه نصیحتده
بولونانلری ذکر وتصویر ایدیور . صوکراده ایچریسندده اوت، اوجاق بولونمایان،
هرکوشه سندده اوندن قووولمش قومار بازلر کیبی سرسریانه کزینن، باغیران قوردلر
دولونجه وادیلری قطع ایتدیکنی ذکر ایله معلقه سنه بروحشت رنکی ویریور .
صوکر ا داها قوشلریووالرندن چیقمامشلا یکن چیللاق آتیه ا کله ندیکنی
سویله یور وبوندن صوکر اکی ایکی بیت ایله ده فرسی حقنده تصویر نقطه نظرندن
بک معروف وحقیقه کوزهل اولان توصیفاتنی ابداع ایدیور :

[برآنده هم ایله ریار هم کریلر، هم کندینی کوستیرر وهم آلیر . سیلبرک
زاویه لرینی بوزوب دوم دوز یامش اولدینی قایلر کیبی ده صلابتلی ، قویدر .
بلی کییک بلی کیبی اینجه وایاقلری ده وه قوشی کیبی دوز و دیکدر . قوشوشی قورت

قوشماسی کییدر . ئوك آياقلىرىنى قالدىردىغى يره درحال آرد آياقلىرىنى قوماسى
تيلكى ياوروسنكى قادار سريعدر .]

۳ — طرفه بن العبد [۱]

[خوله [۲] نك (تهمد) چاقىللىرىندە براقدينى أسكى يوردك آتارى اونك
ديشلىرىندەكى دوكمە بقیهلىرىنى آندىرىيور .

[۱] كنج واصل برشاعر اولان (طرفه) نك همشیرهسى ملوك عربدن اولان
(عمرو بن هند) ك اك مهم بنكانندن (عبد عمرو) ده ایدی . همشیره سنك (طرفه) يه
زوجندن برشكايتى (طرفه) يى انيشتە سنى هجوه سوق ايتش واهجويه) يى ملك (عمرو بن
هند) دويىشدى . ملك ووردىنى بر يابان مركبى آوده ياننده بولونان (عبد عمرو) ك
كسە مە مەسى (طرفه) نك هجويه سنى ملكك (عبد عمرو) ه او قوماسنه سببيت ويرمش
وحدتله ن (عبد عمرو) ده بالمقابله (طرفه) نك كنديسى حقنده سويله مش اولديغى
(هجويه) يى ملكه او قومشدركه (طرفه) قتلندن اول كنديسى (هجو) ايتە سىن ديه
(متلمس) ايله برار آللىنه برر كاغد ويردرك (طرفه) يى قتل ايدىلك اوزره
(بحرين) ده كى (معلمى) نام واليسنه كوندهردى .

ملكك نزدندن عزت واکرام ايله آيريلوب (بحرين) ه كيتمكده لر ايكن (حيره) ده
ياشلى وتجربه ديدە اولان (متلمس) كاغذنى برچوجوغه او قوتماي عقل ايتدى . ودرحال
كاغدى پارچالاوب (حيره) كولنه آتدى . اصالتنه بناء مغرور اولان (طرفه) يولنه
دوام ايتدى . و (بحرين) ه وصولنده فى الحقيقه اصالتنه حرمة والى كنديسنه فرار
ايتك اوزره امكانلر براقوب برقاق كون آغير آلمش ايسه ده نهايت (عبد القيس)
كنجلىرى كنديسى شراب ايچرلر كن قتل ايتشلىردر . ايشته بحرين ويا هرهانكى سياحتنده
(كمى) يى كورمش اولان (طرفه) معلقه سنده بومعلوماتندن استفاده ايتمشدر .
(مفضل) ك روايتنه كوره (طرفه) معلقه سنى (بحرين) سياحتنده سويله مشدركه
(كمى) يى دخى بوسياحتنده كورمش اولديغى طبعيدر .

استحقار حيات اك چوق كنجلرده اولديغى كىي ، كنج (طرفه) نك دخى اك كوزهل
بيتلىرى بوخصوصه عائد اولانلريدر . بونلرك ايچنده عادتاً حكيمانه اولانلىرى دخى واردر .
بونلرده طرفه برحس قبل الوقوع ايله آز ياشاياجغى بيليورمش كىي پك چوق ئولومدن
بخت ايتمكدهدر . بعضيلرى ايسه ضرب مثل حكمنه كيرمشدر . قصيده كولقده برنجى
عد اولونوردى . معلقه سنندن باشقا بعضى اشعارى ده اولوب (ابن السكيت) شرح
أيله مشدر . قتل اولونديغى وقت يايكرمى ويا يكرمى آلتى ياشنده ایدی . (معلقه) سى
اوزرينه (ابن الانبارى) نك يازمش اولديغى شرحى ، (استور تغاردلى ره شهر) نامنده بر
مستشرق اخيراً استانبولده باصديرمشدر .

[۲] معشوقه سنك اسمى .

بکا اورادہ آرقاداشلرم حیوانلرینی دوردورارق (بوقادار مغلوبیت کوسترمه ، هلاك اولاجقسك ، برآز متجلد اول .) دیورلردی .
 سوکیلیمدن آریلیرکن ، صباحلین اونی حامل اولان کاربانك هورکوچلرینه باقارکن یکدیگرینك آرقاسنه دیزیلش یلکنلی کیلره بکزه تدم .
 او کیلرکه (عدول) ك [۱] ویاخود (ابن یامن) ك [۲] کیلری اولوب رئیس طرقدن صاپدیریلیر ، صوکراده ینه یوله دوزولورلر .
 او کیلرکه (مفایل) [۳] ألیله طوپراغی ایکی یه بولدیکی کیی کوکساریله صویك دالغالرینی یارارلر ...

قییله آراسنده أسمر دوداقلی وسورمه لی کوزلی برغزال واردرکه کرداننده بری بری اوستته برصیرا اینجی وبرصیرا زبرجد دیزیلشدر .

او ، یاورولرینی کندی حالرینه براقوب دیگر غزاللرایله نباتدار قوملقدده اوتلامغه چیقمش ، (اراك) آغاجنك میوه لرینی قوپارمق ایچین بویوتی یوقاری قالدیرمش اولان غزالدر .

أسمر دوداقلری آراسنده تبسمی ، تمیز برقوم تپه سی اوستنده بیتمش آبدار پاپاتیه دندر . [۴]

کویا که کونش کندی ضیا وپارلاقلغنی او دیشلره اعاره ایتمشدر . فقط دوداقلری أسمر اولدیغی کیی دیش ائلری ده أسمردر . [۵]
 کونش کویا که سوکیلیمك یوزینه کندی لباسنی گیدیرمشدر . اوقادار پرضیا ، اوقادار روتقدار ، اوقادار کوزهل رنکلیدر . [

[۱] بحرین قبائلندن برینك اسمی .

[۲] بوقبیله یه منسوب برآدم .

[۳] ایچنه برشی کیزلهمش اولدیغی طوپراق کومه سنی ألی ایله ایکی یه آیردقدن صوکرار قارشیسنده کنه بونلردن برینی سه چدیره ن ونتیجه ده قازانان ویاغائب ایدهن برنوع قومارجی .

[۴] یعنی دیشلری رونق وانتظامده پاپاتیه نك بیاض قسمنه بکزه ر .

[۵] عرب قادینلری دیشلرینك بیاضلقلری تمامیه کورونسون دییه دوداق و دیش

ائلرینه سورمه سرپرلردی .

بورادن سوکرا بوده ناقه سنی توصیفه باشلا یوب اوتوز بیتی بوکا حصر
ایدیور . ونهایتنده بو توصیفاتندن کندی مدخه انتقال ایله یور .

لخولة اطلال ببرقة شهيد	وفي الحى احوى ينفض المرد شادن
تلوح كباقي الوشم في ظاهر اليد	مظاهر سمطى لؤلؤ وذبر جد
وقوفاً بها صبحى على مطيهم	خذول تراعى ربرباً بمحملة
يقولون لا تهلك اسي وتجلد	تناول اطراف البرير وترتدى
كان خدوج المالكية غدوة	وتبسم عن المي كأن منوراً
خلایا سفین بالنواصف من دد	تحلل حر الرمل دعص له ندى
عد وليه او من سفین ابن يامن	سفته اياة الشمس الالباتا
يجور بها الملاح طوراً ويهتدى	اسف ولم تكدم عليه بائند
يشق حباب الماء حيز ومهابها	ووجه كان الشمس القت رداها
كما قسم الترب المفايل باليد	عليه نقي اللون لم يتخذ

[قوم آراسنده (اركيمدر ؟ ...) دينيله جك اولورسه غير صريح بر صورتله
بنی قصد ايتدكلرينى بحق ظن ايدەر وباشدن آياغه قادار كوج وقوت
كسيليرم .

بنم دائماً داغ ياما جلرنده بولونمام قونوقدن قورقديغم ايچين ده كلدر . نه وقت
وهر نه خصوصده اولورسه اولسون قوم بر ايشه شروع ايدەر لرسه بن
هر كسدن اول حاضرم .

أكر بنى قومك مشورت ضمنتده تشكيل ايتدكلرى خلقهده آراسهك
بولورسك . ميخانه لرده كوروله بيليرم . قيله مفاخره قايسىنى آچاق
اولورسه بنى أك اصیل وهر خصوصده كنديلرينه مراجعت اولونمقده اولان
شريف برعائله نك أك اوستنده بولورسك .

نديلمرم ده [۱] اصلتسر كيمسه لر اولما يوب كريم و حرويلديزلر كيبي بياض
وهر كسجه قدرلرى معروف پارلاق ذاتلر در .

دائماً تغنياتيله اكلنديره ن ويزه خدمت ايدهن جاريهده زعفران ايله بويانمش
اثواب كينمكده در .

نديلمرم بوجاريه بي صيقيشدير دقلرندن ، كندى ده وجودنى لمسه لطيف

[۱] نديمله والده لرى جاريه اولديغندن دولايي بياض رنگلى ده كلدر لر .

برادا ایله رام ایتدیکندن گریبانی دائما آچیق وکنیشدر . تنی ایسه یوموشاق وده ریزی اینجه در .

(بر آز بزه او قو !) دیدیکمز زمان آغیر باشلی داورانارق بردن بزه آتیلماز؛ نظرلری برشیئه اصابت ایتمش کیبی ئوکنه باقارق یاواش یاواش باشلار . فقط ایلریله دجه سسنی او قادار لطیف و او قادار حزین بر صورتده اداره ایدهرکه یا وروسنی غائب ایتمش دیشی ده وه نك دویمقده اولدینی یا وروسنك سسنه مجاوبه و مقابله سی ظن ایدهرسك .

بن، عشیرتم بنی ترك ایدی بجه یه قادار، او یوزلغندن دولایی اوزرینه قاطران سورولوب تك باشنه صالیویریلن ده وه کیبی بنی یالکز براق بجه یه قادار شراب ایچمکدن، كرك موروث و كرك غیر موروث نه یه مالک ایسه م جمله سنی انفاقدن و حظوظات و اذواق ایله اشتغالدن و ازچمه دم .

فقط بنی آرا لرندن چیقار دیلر سه ده نه فقیر اولوب اولجه لطفمی کورمش اولان بیوا یه لرك و حتی نه ده، کندیلریله حسن معاشرتدن دولایی، ده ریدن چادیرلرده یاشایانلرك بنی اونوتا مادقلرینی آکلادم .

أی بنی و غایه کیرمکدن و حظوظاته انهما کدن منع ایدهن !... بونلری ترك ایدهرسه م الی الابد یاشایا بیله جکمی سن تعهد ایدهر بیلیر میسك ؟ مادام که سن بندن ئولومی دفعه مقتدر ده کلسك ؛ او حالده براق ! نه یه مالک ایسه م انفاق و اجرای حظوظ و اذواق ایله هر کون ئولومه دوغرو سرعتله کیده میم .

أکر اوزرینه صو قاتیلدینی وقت کوپوک باغلایان قیرمیزی شرابی هر کسندن اول ایچمك و دشمنندن قورقوسی سببیه بندن استمداد ایدهن کیمسه یه دوغرو آز اکر ی آیا قله [۱] انساندن اورکن ویا صویه دوغرو طابانی قالدیرمش خیث بر قورت کیبی قوشان آتمی سورمك و اونك امدادینه یتیشمك و بولوطلو کونلرده چادیر آلتنده کوزهل و طومبول بر قادین ایله کونی قیصالتق اولماسایدی طالعه کیمین ایدهرم که عیادتمه کلنلرك یا نمندن امیدلرینی کسهرک ویا امیدوار اولارق آیریلدقلرینه اصلا اهمیت ویرمزدم .]

[۱] چوق اولماق اوزره أ کر یلک آتده مقبولدر

اذا القوم قالوا من فى خلت اتى
عنيت فلم اكسل ولم اتبلد
ولست بحلال التلاع مخافة
ولكن متى يسترفد القوم ارفد
فان تبغنى فى حلقة القوم تلقى
وان تلتمنى فى الحوانيت تصطد
وان يلتقى الحى الجميع تلاقى
الى ذروة البيت الشريف المصمد
ندامى بيض كالنجوم وقينة
تروح الينا بين برد ومجسد
رحيب قطاب الجيب منها رفيقة
بجس اندى بضة المتجرد
اذا نحن قلنا اسمعينا انبرت لنا
على رسلها مطروقة لم تشدد
اذا رجعت فى صوتها خلت صوتها
تجاوب آظاراً ربع رد
وما زال تشرابى الخمر ولدتى

وبيعى وانفاقى طريفي ومتلدى
الى ان تحامتنى العشيرة كلها
وافردت افراد البعير العبد
رأيت بنى غبراء لا ينكروتنى
ولا اهل هذاك الطرف الممد
الا ايها اللأئى اشهد الوغى
وان احضر اللذات هلى انت مخلى
فان كنت لا تستطيع دفع منيتى
قد عنى ابادرها بما ملكت يدي
ولولا ثلاث هن من عيشة الفتى
وجدك لم احفل متى قام عودى
فهنن سبق العاذلات بشربة
كمت متى ماتعل بالماء تذبد
وكرى اذا نادى المضاف مجنباً
كسيد الغضا نهته المتورد
وتقصير يوم الدجن والدجن معجب
ببهكنة تحت الحباء المعمد

[كريم اولان حياتنده كندىنى قانديرير. يارين ئولد كدن صوكرا هانكىمزك
عطشان قالمش اولدينى آ كلاشيلير. ممسك وبخيل اولان كيمسه نك قبرى، أئنده كنى،
آووجنده كنى ويرهن كيمسه نك قبرندن بر امتيازده مالك ده كلدر. ايكيسى ده
اوزرنده أكللى طاشلر بولونان بر كومه طوپراقدر.
ئولوم ذاتا ألكچوق كريم اولانلره مسلطدر. بخيالرك ألكيتمدار اولان ماللرينى
سچر. بخله نه لزوم وار ؟

حيات هر كيجه بر مقدار آزالمقده اولان كنز كى اولوب أيام ايسه هيچ
أكسيلمز؛ حياتكه يمين ايده رمله انسانك ئولوم مواجهه سنده اذواق وحظوظى،
اوجى صاحبك أئنده اولان اوزون اىپايله باغلى بر حيوانك اوتلايشنه بگزهر. [
بورادن صوكرا كنديسنه دائماً تقاضا ايدهن عموجه زاده سى مال كدن
شكايتيه باشلايور. وحياتك نهايته ياقينلاشديغى آ كلامش كى قارداشك قىزى
(ام معبد) ه [بن ئولديكم وقت بكالايق صورته ياقا كى ييرتارق مفاخر تعداد
ايت وآغلا. [دييور.

ومعلقة سنه رسول ذیشان افدیمز طرفدن استحسان بویورولمش اولان :
[کوندرسکا غافل اولدیغک شیلری بیلدیریر. وهیچ اوممادیغک، حتی هیچ بر حاضر لقدم
بولونمادیغک کیمسه سکا نه خبر لر کتیریر.] فکرنی احتوالیده ن بیتلرله ختام ویریور.

۳ — زهیر بن ابی سلمی المزنی [۱]

[(حومانة الدراج) ایله (متلم) ده سؤالیه اجابتده بولونمایان کول و او جاق
یری کیی یورد بقیه سی عجبا سو کیلم (ام او فی) دن می قالمادر ؟ ...
وعجبا یشیلک پیدا ایتدیکی زمان موقتاً سو کیلمک اقامت ایتدیکی بری (بصره) یه
یاقین، دیکری (مدینه) جوارنده اولان قارا چاقیلقلرده کی یوردلرنده سیللمک،

[۱] عربك أك بویوك عد اولونان شاعر لرندن بری سیدر . بر امید تحتده مدح
بوللو- سوله دیکی شعر لرنده بویوك عد اولونان دیکر لرینی، (امرو القیس)، (نابغه)، (اشی) یی
کچمکده در. أك بویوك خاصه سی ایجاز ومدح لرنده دخی حقیقتدن آیریلما قدر . کندیس
شاعر عائله سندن یتیشدیکی کیی شعر عائله سی ده یتیشدیر مشدز . بابا ودایسی و (سلمی)
و (خنساء) نامنده کی قیز قارداشلری شاعر اولدینی کیی اوغللری (کعب) و (بجیر)
دخی شاعر ایدیلر . بومعلقة سنده پک چوق آثار انتباه واردر ، مثلاً کنج (طرفه)
معلقة سنده نه قادر فردی کورونیور ایسه (زهیر) او قادار اجتماعیدر. (عبس) ایله
(ذبیان) قبیله لر ی آراسنده دوام ایدن حربك پک مشؤم نتیجه لر ویره جک و ویرمکده
اولدیغندن دولای بونلرک آرالینی بولانلره تشکر لر ایدیور و (حرب) ک بر داهیه
اولدیغنی سوله یور . صو کرا (ابن قتیبه) نک دیدیکی کیی متأله، یعنی آخرته و حساب
و کتابه معتقد در . سکسان یاشنده اولان (زهیر) ک معلقة سنده کندی دیدیکی کیی
تکالیف حیاتدن اوصان دینی و کیده جکی مجهول عالمی دوشوندیکی آکلاشیلور . معلقه
سنگ صو کنده کی ابیات عرب حکمیاتنگ اک مشهور لرندن اولیق اوزره قبول اولونمقدده در.
حضرت عمر (ر.ع.) کندیسنه شاعر لک شاعری دیر، شعر لرینی پک سوه راییدی .
ممدوحی اولان (هرم بن سنان) ک (زهیر) ه کییدیر مش اولدینی خلعتلرک نه اولدیغنی
حضرت عمر (ر.ع.) (زهیر) ک اوغلنه صورمش و «دهراسکیتدی» جوابی اوزرینه
« فقط سنگ بابا کک (هرم) ه کییدیر دیکی خلعتلری دهر اسکیتمه دی. » دیمشدر.
شعر لرینک تنقیح وتهذینه چوق اهمیت ویریردی . حتی بر آی طرفنده سوله نمش
شعر لرینی برسنه تهذیب ایله اوغراشیردی . بونک ایچین فصائیدنه (حولیات) نامی ویریلیر.
مشاهیر نحاتدن (ابن الانباری) نک بونک معلقة سنده شرحی اولوب (طرفه)
معلقة سی شرحنی طبع ایتدیره ن مذکور متشرق (ره شهر) اخیراً اونی ده (لایسیتی) ده
باصدیر مشدر . بونک برده مصرده طبع ایدیلن دیوانی واردر .

قوللاردا بوزولۇش دوكمەلىرى تەجدىد كېيى، زامەنە كەشەف و اخراج ايتىش اولدىغى.
بقية آثاره اوكمى عائددر؟ بورالرى چوقدن برى متروك قالدېغندن كنىش.
كوزلى يابان ئوكوزلرىنىك و بياض كىكلارك مسكنى اولمش. برى برىنىك آردىنجه
بورالرده كزىنيور، ياورولرى آنالرىدن سود ايجركن هر طرفه ظيب ظيب
صیچرايورلر.

بورالرده بوكونكى وقفەم آرادن يكرمى سنە كچدكن صوكرادر. شىمدى.
آثارى محو و مندرس اولمش و آرادن بوقادار زمان هرور ايتىش اولان يوردى.
بك كوچلكە سچە بىلدم.

تجره آلتندە آيچە سىياھلانمش برقاق طاش واوزرىنە اصابت ايدەن ياغمور
ايچىنە كىرمە سىن دىيە چادىرك اطرافە آچىلمش اولان آرقك آثارى ياواش ياواش
شېهە مىازالە ايتدى، ايتدى دە يوردى آرتق طانىنجه برسلام وىردم. آى يورد!
صباحك خىراولسون، سكاىندن سلام اولسون، دىدم.

(جرثم) صويى اوستىدن يوقارى يە دوغرو كوچەن برقاق قادين محفەسى
كورە بىليورمىسك، آى آرقاداشم! ھلەباق. صوى دە وە ووزرىنە قونولمش و اطرافى
قارداش قانى رنكندە اولان قىمتدار آتغىلر ايلە ئورتولمش قادين محفەلىرى
كورويورمىسك؟ ...

(رس) وادىسنە لك آغزە كلكدە ھىچ خطا ايتەدىكى كېيى دوغرو وىدن
دوغرو يە صباھلىن ايركندن كىدەن يولجىلىرى كورە بىليورمىسك؟ اونلارك
آراسندە كوزەل سۈەنلر ايچىن سۈيەلك و حىران اولارق باقىلاچق بر كوزەل
واردر. ھرقوندىقلىرى يردە ھودجلىرىنىك تزىناتىدن اولان يوك آتغىلارك
براقدىغى پارچاقلىر آزىلەمش تىلكى اوزومى كىيىدر. صۈيەكلىكلىرى وقت
دورغون و تىمىز بولدىقلىرى ايچىن اينوب صوباشندە استراحت ايتدىلر.

(قرىش) و (جرهم) رجالتك بنا و اطرافى طواف ايتدىكلىرى بىتە قسم
ايدەرم كە سز، آى (ھرم بن سنان) و آى (حارث ابن عوف)، باش صىقىلدىغى
زمانلردە خلال شرفى حائز نە كوزەل سىدىلرسكنز.

محو اولما راده لرینه کلمش ایکن و (منشم) ک عطری [۱] بونلردن هان هان
هیچ بر کیمسه بی براقایاجق ایکن (عبس) و (ذبیان) ه یتیشدیکز .
وصلح و صلاح بوایکی قبیله آراسنده برچوق مال بذلیله ویا کوزهل سوزلرله
اولا بیلیرسه بز بوایکیسنی ده یاپارق آرالرینی بولورز ، دیدیکز . [

امن ام اوفی دمنه لم تکلم
بحومانة الدراج فالمتلّم
ودارلها بالرقتين کانها
صرایع وشم فی نواشر معصم
بها العین والاکرام یمشین خلفه
واطلاؤها ینهضن من کل مجثم
وقفت بها من بعد عشرين حجة
فلایاً عرفت الدار بعد توهم
اثما فی سغفاً فی معرس صرّجل
ونؤیاً کجذم الحوض لم یتلّم
فلما عرفت الدار قلت لربعها
الا انم صباحاً ایها الربع واسلم
تبصر خلیلی هل ترى من طعائن
تحملن بالعلیاء من فوق جرثم
علون بانماط عتاق وکله
وراد حواشیها مشاکهة الدم
بکرن بکوراً واستحرن بسحرة
فهن ووادی الرس کالید للفم
وفین ملهى للطیف ومنظر
انیق لعین الناظر المتوسم
کان فئات العهن فی کل منزل
نزلن به حب الفنا لم یحطم
فلما وردن الماء زرقاً جمامه
وضعن عصی الحاضر المتخیم
فاقسمت بالیت الذی طاف حوله
رجال بنوه من قریش وجرهم
یمناً لنعم السیدان وجدتما
علی کل حال من سحیل ومبرم
تدارکتما عبساً وذبیان بعدما
تفانوا ودقوا بینهم عطر منشم
وقد قلتما ان تدرك السلم واسعاً
بمال ومعروف من القول نسلم

بورادن صوکرا (زهیر) بوایکی ذاتی توصیف ایدیور و تقض عهد ایتک
سوداسنده بولونان (ذبیان) یلره خطاباً شو یله سویله یور :

[قومشولریمه و ذبیانیلره سویله !... سز صلی بوزمق ایچین یمینی ایتدیکز؟
قلبریکزده اولان مضمرا تکزی کیزی قالمق ایچین کتم فکرنده اولماییک .
هرنه زمان قلبکزده برشی صاقلارسه کز بیلن بر الله واردر . بو تقض عهدیکزک
کناهی دفتر اعمالکزه یازیلیرده حساب کوننه قادار جزاسی تأخیر ایدیلیر و یاخود
تعجیل اولونورده انتقامه معروض اولورسکز .

[۱] (منشم) نامنده کی بر عطار قادیندن بر قوم بر کاسه طولوسی عطر آلوب
دشمنلرینه قارشى اتفاق علامتی اولمق اوزره هپسی او عطره آلرینی باتیرمشر و محاربه یه
باشلادقلری وقت دشمنلری طرفندن هیچ بری قالمق سزین قتل اولونمشر در که اونک ایچین
بو قادینه اضافه (عطر منشم) عربلرجه مشعوم بر عطر عد اولونور .

حرب ینه اویلدیککز و طاتدیغکز شیدر . بودیدیکم سوزده صاحبه بر
سوزده کلدر .

نار حربی ائاره ایده جک اولورسه کز هر کس سزی ذم ایده جک و آتش
حرب قیزیشدجه قیزیشا جقدر .

حرب سزی ده کیرمن طاشنک حبوباتی ئو ووتدیکی کیی ئو ووته جک وایشی
آزیتدیراجقسکز .

حیات تکلیفلرندن اوصاندم، سکسان سنه عمر سورهن — ای بابا کئولمه یه ! —
آلبته اوصانیر آ ...

علمم بو کون ودونده اولانه تعلق ایدر . فقط یارین نه اولاجغنی بیلهمه م .
چوق شیلرده ناسه مدارا ایتمه ین کیمسه دیشلرله ایصیریلیر ، آیاقلرله
چیکنه نیر .

ای حرکتلریله کندی عرض و ناموسنی وقایه و احسان و انعامیله ذم قاپیلرینی
قاپامایان ، یعنی شتمدن قورونمایان شتم اولونور .
زنکین اولوب ده ایثاردی بولونمایان کیمسه دن قومی روگردان اولوب کندیسنک
ذمیله مشغول اولورلر .

عهدینه وفا ایدن ذم اولونماز و قلبنی وجدانه استراحتبخش اولان خبره
ایریشدیرمش اولان اینجینمز .
ئولومدن برآدام هر نه قادار قورقسه دهینه ئولوم اوننی بولور . ایسترسه مردیوهن
بولوب کوکه چیقسین ! ...

فقط احساساتی اهل اولمایان کیمسه یه اجرا ایدن آدام ده ئو ووله جک ایکن
ذم اولونور و کندی ده نادم اولور .
یرنده دوران قارغیلره عصیان ایدن نهایتده داها اوزونلرینه اطاعته
مجبور اولور .

و سلاخیله کندی حریمنی محافظه و مدافعه ایتمه یه نک حریمه کیره لر ،
وناسه ظلم ایله مه ین ظلم ایدیلیر ...

و برکیمسه اغتراب ایدهرسه هنوز تجربه ایتهدیکی آداملر آراسنده اولدیغندن
دوستنی دشمن ظن ایدر و کندیسینی ده حرمتله مه ین حرمت کورمز .

هر نه زمان بر کو تو خوینی بر آدام هر کس دن صاقلایا بیلورم ظن ایده رسه
کندینی آلامش اولور. چونکه بو کو تو خوینی بیلیر و کورورلر.

سکوت ایده رکن خوشکه کیده بر چوق کیمسه لری کورورسک که بوسکوت
حالندن داها زیاده ویا ا کسک بر مزیته مالک اولدیغی سوزده باشلا نجه
آ کلاشیلیر ...

کیشینک یاریسی دیلی و یاریسی ده قلیدر. بونلردن باشقا کیشی ات ایله قاندن
باشقا نه در ؟ ...

اختیارلرده آ زغینلغک صوکی قبرددر . کنج ایسه سفا هترلندن صوکر اعقلنی
باشنه آلابیلیر . [

الا ابلغ الاحلاف عنی رسالة
وذبیان هل اقسمت کل مقسم
فلا تکتمن الله مافی نفوسکم
لیخفی ومهما یکتّم الله یعلم
یؤخر فیوضع فی کتاب قیدخر
لیوم الحساب او یعجل فینقم
وما الحرب الا ما علمتم وذقم
وما هو عنها بالحديث المرجم
متی تبعثوها تبعثوها ذمیمة
وتضری اذا ضریتوها فتضرم
فتعركم عرك الریحی بثقالها
وتلقح کشافاً ثم تنتج فتتم
سئمت تکالیف الحیاة ومن یعش
ثمانین حولاً لا ابالك یسم
واعلم مافی الیوم والا مس قبله
ولکنی عن علم مافی عد عم
ومن لم یصانع فی امور کثیرة
یضرس بانیا و یوطأ بمنسم
ومن یجعل المعروف من دون عرضه
یفره ومن لا یتق الشتم یشتم
ومن یك ذا فضل فیبخل بفضله

علی قومه یستغن عنه ویذمم
ومن یوف لایذمم ومن ینهد قلبه
الی مطمئن البر لا یجمجم
ومن هاب اسباب المنايا ینلنه
وان یرق اسباب السماء یسلم
ومن یجعل المرووف فی غیر اهله
یکن حمده ذماً علیه ویندم
ومن یعص اطراف الزجاج فانه
یطیع العوالی رکت کل لهزم
ومن لم یدد عن حوضه بسلاحه
یهدم ومن لا یظلم الناس یظلم
ومن یقترب بحسب عدواً صدیقه
ومن لا یکرم نفسه لا یکرم
ومهما یکن عند امری من خلیقة
وان نهالها تخفی علی الناس تعلم
وکائن ترى من صامت لك معجب
زیادته او نقصه فی التکلم
لسان الفتی نصف و نصف فوآده
فلم یبق الا صورة اللحم والدم
وان سفاه الشیخ لا حلم بعده
وان الفتی بعد السفاهة یحلم

۴ — لید بن ربیعہ [۱]

[(منی) ده کی دیارک کرک موقتاً اوطورولان و کرک اوزون مدت اقامت ایدیلنلرندن هیچ بیز قالمامشدر، (غول) و (رجام) داغلری برر وحشتران اولمشدر.

(ریان) داغندن صواینن محالرسیللردن بوزولش ده قالان بعضی اقسامی طاش اوزرینه او یولش اُسکی یازیلر کی جابجا کورولمکده در. اقامت ایده نلر آریلایدن بری بورانک اوزرندن حرام و حلال آیلریله نیجه سنه لر کچمشدر. [۲]

ایلاک بهارک کوک کورولتولو هم تیسه مه وهم بول بول یاغمورلری بورالره اصابت ایتمشدر. یعنی نباتدار ویشیللکلی در. بودیار کیجه لین یاغمور یاغدی ران بولوطلر و آقشاملین آفاقی صاران متراکم و متکاثف و یکدیگرینه بر شورادن، بر بورادن سسله نن بولوطلرک لطفنی کورمشدر. [۳]

کورمشدرده (ایه تقان) دینیه ن بری جبر جبرک دالری یوکسلمش و ایه تفانلق اولان وادیسنک هر ایکی طرفده اُمین بریر حالی آلمش اولدیغندن کییکلر یاورولامش و ده وه قوشلری یومورطه یه اوطورمشلدر در.

[۱] (لید) (امرؤ القیس) و (طرفه) دن صوکر ا کلیر. کندیسندن بو برنجی نک ایکی درجه و برنجینک ده بر درجه زیاده مقتدر اولدیغنی (لید) تصدیق و اعتراف ایدیورکه بو، (امرؤ القیس) دن صوکر ا (طرفه) نک کلدیکنی ده بزه ئوکره تمکده در. کندیسنک شعرلرینه عربلرک سجده ایتدکلری واردر «حتی (فرزدق) ک بیله «متروک یورده طوپراقلرایله ئورتولش اولان بقیه آثار سیلار، قلملر بوزولش یازیلری تجدید ایتدکلری کیی، کشف و ظاهره اخراج ایتدی.» مألنده اولان معلقه سنده کی بریتته سجده ایتدیکی روایت ایدیلکده در. کندیسی (شعراء محضرن) دندر. یوز یکر می سنه لک عمرینک نصفنی زمان جاهلیتده و نصفنی ده شرف اسلام ایله مشرف اولدقن صوکر ا اصرار ایتمشدر. (عنتره) کیی شعراء و شجعاتدن معدود در. داری تصویر و تعریف سائرلرینک (معلقه) سنده کندن داها اطرافلی و داها لطیفدر. بالعموم زمان جاهلیت عربلرینک سویله مش اولدینی سوزلرک اُک دوغروسی اولدینی پیغمبر ذیشان افندی ز طرفندن بیان و تصدیق اولونان «الهدن باشقا هرشی باطلدر.» مألنده کی مصرعک صاحبی ده (لید) در. [۲] حرام آیلری ذی القعدة، ذی الحجه، محرم، رجب و خلال آیلری متباقیسیدر. [۳] قیشین یاغمور اکثر یا کیجه، یازین ده آقشام اوزری یاغارش.

بقر وحشی هنوز بر آیلق اولماش یاورولرینی بوراده قورو یوب بسیله مکده
ویتیشمش اولان یاورولرده بوراده سورو سورو کزینمکده درلر .
بوزولمش یازیلری قلملرک یکیدن یازوب میدانه چیقاردیغی کیی بویوردلرده
طوپراق آلتنده قالمش اولان بقیه آثاریده سیلر کشف و ظاهره اخراج
ایتمشدر .]

من کل ساریه وغاد مدجن	عفت الدیار محلها فقامها
وعشیه متجاوب ارزامها	بمنی تأبد غولها فرجامها
فعلا فروع الایهقان واطفلت	قدافع الریان عری رسمها
بالجلهتین طبائها ونعامها	خالقاً کماضمن الوحی سلامها
والعین ساکنه علی اطلالها	دمن تجرم بعد عهد انیسها
عوذاً تأجل بالفضاء بهامها	حجج خلون حلالها وحرامها
وجلا السیول عن الطلول کانها	رزقت صرا یبع النجوم وصاحبها
زبر تجد متونها اقلامها	ودق الرواعد نجودها فرهامها

[بقیه آثار ی سیلرک میدانه چیقارماسی (دوکمه) یاپان قادینک بوزولمش
دوکمه لری کوزه لجه آلکدن کچیرمش اولدیغی سورمه ویا چیوید ایله تکراراً
اصلاح ایتمه سنه ده بکزه ر .

وقفه کزین اولدم ، بو دیاره صورویورم . لاکن لسانندن آکلما دیغم
بودیارده کی ابدی القرار صامتله صورمقدن نه چیقار ؟ ...
هپسی سنده لر ایکن سنده اقامت ایتمکده لر ایکن چادیرلرینک اطرافه
آچدقلری آرقلری وچادیرده لیکلرینی قاپامق ایچین قوللاندقلری ساز طوپاقلرینی
سکا براقارق بر صباح ناکاه سنی ترک ایتدیلر .
اینجه و قالین مختلف ئورتولرایله اوزرلری ویانلری ئورتولمش آشیانه لرینه ،
محفه لرینه قادینلرک طاقم کیره رک آغیرلغدن دولایی حیوانلر اوزرنده
بولنان خیمه دیره کلری غیجیردایارق (توضح) بقرو حشیشنک دیشیلری کیی
کوزهل کوزلی و (وجره) بیاض کییکلرینک یاورولرینی یاننده بولما اینجه اطرافنی
آرانماسی کیی ملول ملول باقیشلی قادینلرک و قبیله سنک کوچهلری سنی وجد
وشوقه کرفتار ایله دی .

اونلر حیوانلرینی سورویورلر ایکن سربابك تأثیریه بویوک آغاچلری
وقایالریه (بیشه) وادیسنگ قیوریم یرلری کیی کورونیورلردی، فقط (نوار) ه [۱]
عائد، سن ای بدبخت آدام! نه دوشونه بیلیرسک؟

اسباب وصالك اَك قوتلیرلری کسیدیکلری کیی ضعیف بر سبب، بر امیدده
قالماشدر. یعنی امیدوصال برخيال اولمشدر. او (مرة) یه منسوبدر. احیاناً
(فید - بلده) ده قالیر. بعضأده حجازلیلره قومشو اولور. اونك یوئندیغی
یرلر نرهدده؟ سن نرهددهسک؟

ای آدام! سن وصلنه نائل اولامایاجغك دلبردن آرزوکی کس. خولیایه
مغلوب اولما. دوستلق سورهنلرك اَك خیرلیسی دلبرندن امید قاپینسی قاپانجه
قطع علاقیه مقتدر اولاندر.

سنی سوهنه سن ده دوستلغه نقیصه کتیرهجك بر حال وقوعنده کندیسینی
ترك ایدم بیلیمکلكك باقی اولمق اوزره مقابلهده بولون.

بورادن صوکره محبته نقیصه کلدیکلری زمانده دوستندن ناصل بر (ناقه) ایله
تباعد ایدم بیلیمکک آکلاتمق ایچین ناقه سنهده اوتوز بیت حصر و تخصیص
ایدیور. وبوآراده حیوانات وحشیهدن بعضیلرینی پك کوزهل بر صورتده
توصیف ایدیور و برحیفت یابانی خمار صویه دوغرو قوشارلرکن آرقالرنده اینجه
واوزون براققلری توزی یاقیلیمش بر آتشك دوماننه بکزه تیور وقامیشلق
بردره دن ضو ایچمه لرینی عادتاً برتابلو ترسیم ایدم کیی تعریف ایدیور.

ونهایتده [قوشلق وقتنده لوامع - لعاب الشمس - رقصان اولدیغی زمانده
وتپهلر سربادن برر ردایه بوروندکلری زمانده ایشته بو ناقه م ایله کندیی
اَکلندیریم.] دیور.

صوکره ینه سوکیلینسه خطاب ایدیور:

[(نوار) بیلیمکی که بن عهد مودته رعایتکار، فقط ایجابنده ترکه ده مقتدرم.
ایسته مه دیکم یرده اوطور مقدن بنی آنجاق ثلوم منع ایدم بیلیر. سن پك اعلا
بیلرسک، ای نوار! بن نیجه لطیف هوالی کیجه لرده آرقاداشلرم ایله مسامره لر
یامیش واونلره اَك غالی شرابلر ایچیرمشم.]

اورجع واشمة اسف نوؔ ورها
كففاؔ تعرض فوقهن و شامها
فوققت اسألها وكيف سألنا
صماً خوالد مايبين كلامها
عريت وكان بها الجميع فابكروا
منها وغودر نوؔ يها وثمامها
شأقتك ظعن الحى حين تحملوا
فتكنسوا قطناً تفر خيامها
من كل مخوف يظل عصيه
زوج عليه كلة و قرامها
زجلاً كان نعاج توضح فوقها
وظباء وجرة عطفاً آرامها
حفرت وزايلها السراب كأنه
اجزاع بيشة اثلها ورضا مها
بل ما تدرى من نوار وقد نأت
وتقطعت اسبابها ورمامها
صرية حلت بفيد وجاورت
اهل الحجاز فاين منك مرامها

فاقطع لبانة من تعرض وصاه
والخير واصل خلة صرامها
واحبالجمال بالجزيل وصرمه
باق اذا طلعت وزاغ قوامها
فتنازعا سبطاً يطير ظلاله
كدخان مشعلة يشب ضرامها
مخوفة وسط اليراع يظلمها
منه مصرع غابة وقيامها
فبتلك اذ رقص اللوامع بالضجى
واجتاب اردية السراب آكامها
اولم تكن تدرى نوار باتى
وصال عقد حباتل جذامها
تراك امكنة اذالم ارضها
او يعتلق بعض النفوس حمامها
بل انت لا تدرين كم من ليلة
طلق لزيد لهوها وندامها
قدبت ساحرها وغاية تاجر
وافيت اذ رفعت وعزمدمامها

۵ — عمرو بن كلثوم (۱)

[أى قادين، آرتق قالق! صباح اوليور. بويوك قدحكه بزه صباح شرابي]

[۱] كنج طرفه نك بالواسطه قاتلى اولان (عمرو بن هند) ى قتل ايدهرك كويا كه كندى كى ديكر برشاعرك انتقامنى آلمشدر. شعرا دن اولدينى كى عريك فرساندن ده معدوددر .

بركون ملك (عمرو بن هند) « عربده آناسى آنامه خدمت ايتمه تنزل ايتمه ين بر كيمسه بيلورميسكنز؟ » ديه صوروب « باباسى (مهليل بن ربيعه) عموجه سى عربك أك عزيز ومحترملرندن (كليب وائل) قوجه سى فارس عرب (كلثوم بن مالك) اوغلى (عمرو بن كلثوم) اولان (ليلي) دن باشقا كيمسه يي بيلمه يز . « جوانى آلينجه بر تجربه ياقمق ايسته دى . و (عمرو بن كلثوم) ى كندى زيارته ووالده سنى ده كندى والده سنك زيارته دعوت ايتدى . بنى تغلبدن يانه آلدينى آدملايله والده سى (ليلي) ده ينه تغلى قادينلايله دعوته اجابة يوله چيقديلر . بونلر ايله بولوشمق اوزره (عمرو بن هند) وآناسى (هندى) ده غايت محشم چاديرلر ايله يوللا توب (حيره) ايله (فرات)

ویر. و (اندرین) شرابلرندن هیچ آرتایه ده براقا. برآزده صوقات که اوزری
(حص) ه [۲] بکزه سین.

بو شراب هرایش صاحبه ایشنی، کوچنی اونوتدورور. مست، مدهوش
ایدهر. اُلی صیقی اولان بخیلی کنديسنه برایکی صونولدقن صوکر ا کورورسک که
یوتون مالی استهانه ایدهر.

أی ام عمرو! صاغه دوغرو اداره اقداح ایده جک ایکن سن بزدن
دولایی قدحی صوله دوغرو چویردک.

فقط صباح شرابی ویرمه دیکک همبزمک دیگر متباقی ایکنک کوتوسی ده کادر،
أی ام عمرو! ...

بن نیجه قدح لراچمشم (بعلبک) ده، نه قدح لر ده ویرمشم (دمشق) ده،
(قصرین) ده ...

بزه تولوم نره ده اولسه قیتشه جکدر. چونکه بزاو کامقدرز، اوده بزه مقدردر.
أی سودیکم! محفه کی حامل اولان ده وه کی توقیف ایت ده آیریلادن اول
سکا چکدیکم درد هجرانی حکایه ایدیم؛ سن ده بکا حکایه ایت، بویله سرعت افتراق نیدن
ایجاب ایدیور؟ ناصل اولسه آریلا جغمز ایچین می تعجیل ایدیورسک؟ یوقسه محبتدن
أمین اولدیغک سکا بر خیانتده می بولوندی؟ برآزده وه کی دور دورت ده آکلاییم!

آراسنده قارشیلادیلر. هر ایکی طرفک چادیرلری رکز اولوندی. (عمرو بن کلثوم)
(عمر بن هند) ک یانته و (لیلی) دخی (هند) ک یانته کیردی.

بو (هند) شاعر مشهور امرؤ القیسک خاله سی (لیلی) دخی (امرؤ القیس) ک
والده سی (ربیع) نک کریمه سی فاطمه نک قیز قارداشک قیزی ایدی. برآز استراحتدن
صوکر ا دیگر برچادیرده مائده احضار اولونمش اولقله جملةً اورایه کیروب اخذ موقع
ایتدیلر. بوصیراده تجربه (هند) ک (لیلی) دن برطبق ایسته مه سیله باشلادی. (لیلی)
«ایشی اولان ایشنی کنديسی کورسون.» دییه جواب ویردی. ایکی دفعه سنده ده (هند)
عینی جوابه معروض اولدی. اصرار ایلری کیدوب «أی تغلب! ذلت، ذلت.» دییه
باغیر نیجه (عمرو بن کلثوم) ک قان بیننه هجوم ایدوب چادیرده آسلی اولان (عمرو بن هند) ک
قیلیجی چکدی و درحال (عمرو بن هندی) ی کند ی قیلیجیه قتل ایتدی. کند ی برنجی
صنف شعرادن معدوددر. شعرلری بنی تغلبک مدار مفخرتی ایدی. (معلقه) سی تغلبیلرک
مفاخراتی حا کیدر.

[۱] زعفران چیچکنه مشابه قیرضیلی برچیچکدر.

بوکون و یارین و یاریندن صوکر کی کون بیه مه دیکک برچوق وقوعات
و حوادثه مصدر در. اغیاردن خالی بر محله داخل اولور سهک سکا اوزون بویونلی
هنوز دوغور ماش بیاض ده وه لک قوللری کیب اتلی اینکی قول، فیل دیشندن
معمول حقه کیب تماسدن مصون ویوموشاق مه، اوزون بوی و آرقادن آغیر
کله جک قادار بر قالچه کوستیر .

برده قانی آلمایاجق قادار [۱] آرقا اتلری، خصوصیه برده بل کوستیر که
بنی ده چیلدیر تان اودر ... بالدرلری ده فیل دیشندن و یامر مردن ایکی ستوندر که
خرامان اولدقجه خلخاللری سس ویریر .

بدبختلی دو قوزچو جو غندن هیچ برینی کندیسنه بخش ایتمه مش آق صاچلی
قادینجغز بنم فراقدن متولد حزنم قادار محزون ده کلدر. آقشاملین سو کیلیمک
ده وه لرینی کورنجه ینه عشق وسودا زمانلرم خاطر مه کلدی . [

الاهی بصحنک فاصبحینا	لوشک البین ام خنت الامینا
ولا تبقی خورالاندیرینا	وان غداً وان الیوم رهن
مشعشة کان الحص فیها	وبعد غدٍ بما لا تعلمینا
اذا ما الماء خالطها سخینا	تریک اذا دخلت علی خلاء
تجور بذی اللبانة عن هواه	وقدا منت عیون الکاشحینا
اذا ماذا قها حتی یلینا	ذراعی عیطبل ادماء بکر
تری الاخر الشحیح اذا امرت	هجان اللون لم تقرأ جنینا
علیه لما فیها مهینا	وثدیاً مثل حق العاج رخصاً
صبنت الکأس عنا ام عمرو	حصاناً من اکف الا مسینا
وکان الکأس مجراها الینا	ومتی لدنة سمقت وطالت
وما شر الثلاثة ام عمرو	رواد فیها تنوء بما ولینا
بصاحبک الذی لا تصبحینا	وما کمة یضیق الباب عنها
وکأس قد شربت ببعلبک	وکشحاً قد جنت به جنوناً
واخری فی دمشق وقاصرینا	وساریتی بلنط اورخام
وانا سوف تدركنا المنايا	یرن خشاش لیها رنینا
مقدوره لنا ومقدرینا	ولا شمطاء لم یترك شقاها
قفی قبل التفرق یا طعینا	لها من تسعة الا جنینا
تخبرک الیفین وتخبرینا	تذکرت الصبا واشتقت لما
قفی نسألك هل احدثت صرماً	رأیت حولها اصلاً حدینا

[(یمامه) کویلری اللرده کی یالین قیلدیجلر کیی کندینی کوستردی. آی (عمرو بن هند) بزه قارشى سرعتله حرکتله قالقیشما! شرف و مفاخریمیزی بر آزدورده سکا آکلاتالم. بزلرباير اقلریمز بیاض حربه کیره رزده قاندن قیپ قیرمزی اولارق آلدله چیقارز. ملکه منقاد اولماق سائقه سیله هر کسجه معروف و مشهور اولان بزم پارلاق واوزون کونلریمز واردر. اکیلل پادشاهی ایله باشی زینتدار نیجه سیدلر، نیجه ملتجالر اوزرنده آتلیریمزی یولارلری چکیامش، اوچ آیاغی اوزرینه دوروب دوردنچیسینی قیویرمش اولدینی حالده براققدق.]
 آشاغیسی (عمرو بن هند) ه خطاباً بویولده حماسیات اولوب آباء و اجدادینک و قبیله سی افرادینک مفاخر و مناقبی مصوردر .

۶ - عنتره بن شداد [۱]

[شعرا ترنم اولونا جق نه براقدی لر. ترنمه لایق برشی براقادی لر که... یوقسه سن یوردی بر آزدوشوند کدن صو کرا بولدک، موقعنی تعیین ایتد کی؟]

[۱] بوده (عمرو بن کلثوم) کیی هم شاعر و هم فارسدر. (عمرو بن کلثوم) ک اشعارینی بونک شعرلرینه ترجیح ایده نلر واردر. (معلقه) سنه عربلر (ذهین) تسمیه ایده رلردی.

(ذبیبه) نامنده برسپاه جاریه دن دو غمش اولقله پدری کندیسینی کوله اتخاذ ایتمش ایدی. (عنتره) نک والده سندن حقیقه کوله اولان برادرلری ده واردی. (حماسیات) ه دائر پک چوق و پک کوزهل شعرلری اولدینی حالده هپسندده روحنه تأثیر ایتمش اولان بوتحقیر مغلوبیتی محسوس کیبیدر. رنکنک سیاهلغیله کندیسینی تعیب ایده نلره شو یله مقابله ده بولونیور:

«رنکمک سیاهلغیله بنی تعیب ایدیورلر. بیامه یورلر که کیجه لرك قارانلنی اولمایایدی صباح دنیایی نوره غرق ایتزدی. رنکم هر نه قادار سیاه ایسه ده خصائلم سیاه ده کل، بیاضدر.» (عیدی) قبیله سنه منسوب بعضی کیمسه لر اوزرینه دیگر قبیله لر افرادی هجوم ایله ماللرینی آلوب قاچمشلر و (عنتره) ده داخل اولدینی حالده عیسیلر بونلرک آرقالرندن یتیشمش و محاربه یه کیریشمشلر ایسه ده (عنتره) حرب ایتمه دیکی ایچین پدری طرفندن محاربه یه کیرمه سی أمر ایدیلشدر؛ فقط عنتره «کوله لرك وظیفه سی قویون صاغمقدر.» جوابی ویره رک پدرینی کوچ بر موقعه القا ایتدی کندن محاربه یه کیرمک شرطیله حریت و بنوتی استردادده موفق اولمش و دشمنلریله محاربه ایده رک اغتنام اولونان اموال و اشیا یی تامیله آلرندن آلمشدر. ابتداری آنجق بر ایکی بیت مقداری شعر سویلردی. بو حالنی تعیب ایده نلره

أی (عبله) مك (جواء) ده کی یوردی، بگا جواب ویر، سنی کورهم .
 صباحك خير اولسون، أی (عبله) نك یوردی. وسكا بيك سلام اولسون.
 بویوكلکده بر قصره مشابه اولان ناقه می اوراده بروقفه تحیرایچین توقیف ایتدم.
 (عبله) (جواء) ده سا کندر. بزایسه او واده (صمان) و (متلی) موقعلر نده یز...
 ام الهیثم [۱] دن صو کرا تک وتنها قالان یورد، سکا تحیت اولسون...
 طلبکار و صالی اولق آرتق بندن کچدی. چونکه اودشمنلر آراسنه نازل اولمشدر.
 بیلم نه تأثیر سحر آفریندر! ... بر باقیشله بنی کندینه مفتون ایتدی.
 حالوکه قیله سی افرادیله آرامزده قان واردر. قلبمک بر پرستیده سی، مکرم
 بر محبوبه سی اولدک، باشقا بر شی ظن ایتمه.

فقط اونی زیارت هان غیر ممکندر. او (عنیزتین) ده بزایسه (غیلم) ده
 اوطور و یورز. اکر سن بندن آیریلغه قرار ویردک ایسه... فقط کیجه
 قارانلغده حیوانلرک حاضر ایدیله سنه باقیلیرسه بوکا هیچ شبهه یوقدر. سو کیلیمک
 کارباننده تمام قرق ایکی دانه سیم سیاه صاغمال ناقه واردر.
 حیوانلرک حاضر لانماسی بنی متأثر ایتمکدن خالی قالمادیغی کیبی سو کیلیمک
 اوپوله سی طاتلی و آرارلندن کورونن دیشلری بیاض اولان فی دخی عقلمی
 یاغما ایدیوردی.

او یله بر فم که کویا سن هراوپوشده مسکی خفیف یاغمورلر ایله هیچ آیاق
 باصیلما دق بر باغچه نك چیچکلر نده کی رایحه لری سندن اول سبقت ایتش بولورسک.

(معلقه) سنی تنظیم ایله عملی بر جواب ویرمشدر. کندیسی فوق العاده سخی ایدی.
 هیچ کیمسه طرفندن اعتراضه اوغرامامش ابداعیاتی واردر.

«والدهم صباحین کویا تولومدن مغفوا یمشم کیبی بنی موتدن قورقوتاجق لافلر ایله
 کوزینی آچدی. دیدم که: تولوم هرکسک وارا جفی بر صوباشیدر. اوصودن ایچمه دن
 قورتولوش یوق. بیل که بن قتل اولونما زسه مده البته توله جکم. هر کیجه یاتدینم وقت
 معالیاته ناصل واصل اولاجغمی دوشونمکه مشغول اولویورم.»

مألنده اولان شعری حضرت پیغمبره ده (ص.ع.) اوقوندینی وقت پیغمبر ذیشان
 أفندیز (عنتره) دن باشقا هیچ بر اعرابی بی کورمک آرزو سیله متحسس اولما دقلرینی،
 فقط بونی کورمک ایسته دکلینی بیان بیورمشلردر.

دوداغی یاریق اولدیغندن کندیسنه عنتره الفلحا دخی دینیلیر.

[۱] عبلاه نك کنیه سی.

اوله بر باغچه که اوزرینه یاغان یاغورلردن دولایی ایچنده کی چوقورجقلر
صویک تمیزلک و براقلغندن کوموش پاره کیی کورونور. آری بوراده شوچیچکدن
بو چیچکه، ترنم ایدن بر سرخوشک سسی کیی تغنی و تصوت ایدرک
دولاشمقده در.

چیچکلر اوزرینه قوندیغی زمانده چولاق آدامک آتش یا قایلیمک ایچین
قوللرینی یکدیگرینه سوروشدوردیکی کیی بوده ایکی آیاغنی بری برینه سوروشدور.
مکده در. [۱]

سودیکمک آقشاملاماسی قابا یاتاق اوزهرنده، بنمکی ایسه آغزی کملی سیاه
آت اوستنده در. یاتاغم ایسه صاغلام آیاغلی آتمک اوزرنده کی اکر در. [۲]
بوده بورادن نهایتیه قدارر کندی جسارت و شجاعتندن بحث ایله یور
وبدوی معالیاتنه دائر بعضی مکارم ایله موصوف بولوندیغنی ذکر ایدیور.

ان كنت ازمعت الفراق فانما
زمت ركا بكم بليل مظلم
فيها اثنتان واربعون حلوبة
سوداً كخافية الغراب الاسحم
اذ تستيك بذى غروب واضح
عذب مقبله لذيد المطعم
وكان فارة تاجر بقسيمة
سبقت عوار ضها اليك من الفم
اوروضة انفا تضمن نبتها
غيث قليل الدمن ليس بمعلم
جادت عليه كل بكر حيرة
فتركن كل قرارة كالدرهم
وخلا الذباب بها فليس ببارح
غرداً كفعل الشارب المترنم
هزجاً يحك ذراعه بذراعه
قدح المكب على الزناد الاجذم
تمسى وتصبح فوق ظهر حشيه
وابيت فوق سرة ادهم ملجم

هل غادر الشعراء من متردم
ام هل عرفت الدار بعد توهم
يا دار عبلة بالجواء تكلمی
وعمی صباحاً دار عبلة واسلمی
فوقفت فيها ناقتی وکانها
فدن لا قضي حاجتی المتلوم
وتحل عبلة بالجواء اهلنا
بالحزن فالصمان فالملثم
حييت من طلل تقادم عهده
اقفی واققر بعد ام الهیثم
حلت بارض الزائرین قاصبحت
عسراً علی طلابك ابنة محزم
علقتها عرضاً واقتل قومها
زعماً لعمر ابيك ليس بمزعم
ولقد نزلت فلا تظني غيره
منی بمنزلة المحب المكرم
كيف المزار وقد تربع اهلها
بعیزتین واهلنا بالغیلم

[۱] عربلر آتش یاغنی ایچین امتزاجلی یاردقلری قالینجه بر ده کنکک هر ایکی

پارچاسنک یکدیگرینه سرعتله دلکنه صراجمت ایدرلردی .

۷ — حارث حلزة (۱)

[اسماء، بزدن آریلق اوزره اولدقلرینی سویلهدی. اوزون مدت اقامت ایتمه سندن دولایی کنديسندن بیقیلان واردر. فقط اسماء، بویله ده کل ... حیاء، برقه شفاء، عاذب، وفاء، وسائر محاررنده سوکیلمی بولامادیغم ایچین بوکون بورالرده چوجوق کیی آغلایورم. فقط بکادن آله نه کچر؟ ... سکا اولجه کیده جک اولدقلرینی کوستردیکی یوکسک یرده ایشته هندمک (۲) آتشی ایکی کوزلرکه کورو یورسک اوزاقدن (حزازی) ده او آتشی کورو یورسک. فقط آتشدن ایصینا بیلیرمیسک؟ هیات ... (عقیق) موقعلرینک آراسنده (هند) ک یاقدینی او آتش کونش دوغوسنک قیزیلغنی کیی برلوحه تشکیل ایدیوردی. شو قادار وارکه سرعت قیام ایله اوطورمغه نهایت ویریلک ایجاب ایتدیکی وقت سرعتی یورون ناقه مایله بن دفع اکدار و آلام ایدرم.]

بوندن آشغیسی ناقه سنک مدخه، حماسته، محاربه تصویرینه دائردر. ده وه سنی سرعت سیرده یوواده یاورولرینی براقش آوجیلرک کنديسنه تقرینی و آقشامک حلول ایتمکه اولدیغنی حس ایتش ده وه قوشنه بکره تیور. و دیورکه: [هرنه قادار بزی نواب و مصائبه معروض قیلیورسه ده تپه سی بولوطلری

[۱] (معلقه) سنی (عمرو بن هند) ه ارتجالاً سویله دیکنی روایت ایدیورلر. بو اثرنده (بکر) و (تغلب) آراسنده مصالحه وقوعندن صوکر اتمدت ایدهن منافرتی حکایه ایدرم. یدی پرده آرقاسندن انشاد ایدهرکن (عمرو بن هند) بکندیکی ایچین پرده لری رفع ایتدیرمشدر. بومعلقه یی (ابو عبیده) اوزون اولقله برابر کوزهل اولان قصیده لرک بری اولق اوزره قبول ایدیور. (اصمی) یه کوره (حارث) بو قصیده یی یوزاوتوزبش (؟) یاشنده ایکن سویله مشدر. (ادب الکاتب) شرحنده (ابن الید) بر عصایه دایانارق بو قصیده یی سویله مش اولدیغنی یازیور. (صولی) سفر و محاربه حاضرلغنی تصویرده معلقه سنده اولان شو «کیجه لین قرارلرینی ویردیله و جمله سی بر رأیده اتفاق ایتدیله. صباح اولنجه آرالرنده بر های وهودر باشلادی. چاغیران، جواب آکلانان، آت کیشنه مه سی، ده وه ئوکورمسی هپسی موجود ایدی.» مألنده اولان ایکی بدتی پک کوزهل بولویور.

[۲] سوکیلیسی.

یاران قوجه سیاه داغ ملکک بومصائب ونوا بندن متأثر اولورمی ؟
(ملحه) و (صاقب) آراسنده ایتدیکمز محاربہ بی آچارسه کز اورادم
دشمنلریمزک چورومش مدفونلرینی و هنوز چورومش اولانلرینی کورورسکمز.
مناقشه یه قالقارسه کز بو بر حقیقتی میدانہ چیقارماز . کیمی اکنه، کیمی
بوینه چکر .

فقط صوصار و بو صوصما کز ایله قوت و مکتمزی اعتراف ایدہ رسہ کز
بزده چوره چوپہ رغماً کوزمزی قاپارز .
مخادنت و مصالحہ مزی قبولدن امتناع ایدہ رسہ کز سزه کیم دیدی که بزہ غلبہ
ایتمش برقیله واردر ؟]

غیرانی قد استعین علی الهم	آذ نتنا بینہا اسماء
اذا خف بالثوی النجاء	رب ثا ویمل منه الثواء
بزفوف کأنہا هقله	بعد عهد لنا ببرقة شما
ام رثال دویة سقفاء	فادنی دیارہا الخلاء
انست نبأة وافزعها	فالحیاء فالصفاح فاعنا
القناص عضراً وقد دنا الا مساء	ق فتاق فعاذب فالوفاء
فکان المنون تردی نبا ار	فرباض القطا فاودیة الشر
عن جوناً نجاب عنه العماء	ب فالشعبتان فالابلاء
ان نبشتم ما بین ملحہ فالصا	لا اری من عہدت فیہا فابی الیو
قب فیہ الاموات والاحیاء	م دلہا وما یحیر البکاء
او نقشتم فالنقش یجشمہ الناء	وبعینیک او قدت ہند الناء
س وفیہ الاسقام والابراء	راخیراً تلوی بہا العلیاء
اوسکتہ عنا فکنا کمن	فتنورت نارہا من بعید
اغمض عیناً فی جفہا الاقضاء	بخزازی ہیہات منک الصلاء
او منعتم ماتسألون فمن	او قد تہا بین العقیق فشخصیہ
حدثمواہ لہ علینا العلاء	ن بعود کما یلوح الضیاء

شرف الدین

بایزید در سعاملرند

